

Kirkespeilet

Kirkearbeidet

Menighetsblad
for Rønvik
og Kjerringøy

Nr. 4 - 2018
Årg. 30

Foto: Tor Solheim

Ragnhild Strauman
forsker på sang side 5

ANSATTE

Svein Malmbekk
- Sogneprest i Rønvik
sm926@kirken.no
tlf. 97 18 76 06

Hilde Fylling
- Sogneprest
hf864@kirken.no
tlf. 48 89 53 31

Sølvi Malmbekk
- Kateket
sm578@kirken.no
tlf. 95 79 84 30

Vigdis Larsen
- Diakon
vl465@kirken.no
tlf. 47 09 51 66

Tor Solheim
- Kirketjener
ts934@kirken.no
tlf. 48 21 68 82

Jarle Brudal
- Kantor
jb737@kirken.no
tlf. 48 89 53 65

Sandra Persson
- Kateket vikar
sp339@kirken.no
tlf. 91 90 60 78

Linn Marit Daljord Knutsen
- Kateket
lk444@kirken.no
tlf. 48 89 53 54

Monica Nilsen
- Daglig leder
mn923@kirken.no
tlf. 91 90 41 33

Kjell Olav Fjære
- Kirketjener - Kjerringøy
tlf. 75 51 12 01

Per Martin Bendiksen
- Organist - Kjerringøy
tlf. 75 51 13 32

Redaksjon:

Anna-Helene Johnsen
annahjo@online.no

Hilde Fylling
hf864@kirken.no

Sandra Persson
sp339@kirken.no
Adresse Kirkespeilet:
Storgt. 29, 8006 Bodø

RØNVIK MENIGHET

TLF: 75 50 03 00

www.kirken.bodo.no/ronvik
kontonummer 1503 45 21910

Biskopens jule/adventsandakt

Deilig er jorden?

Av Ann- Helen Fjeldstad Jusnes, biskop i Sør Hålogaland

Som ung prest valgte jeg engang bort «Deilig er jorden» på den store juledagsgudstjenesten i Flakstad kirke. Det var mildt sagt ikke populært, og den eneste gang jeg har fått et ganske skarpt brev om salmevalg. Denne hendelsen er en av mange som har vist for meg hvor viktig «Deilig er jorden» er for mange mennesker. På juleaften og juledag er den nesten å regne som en del av kirkens liturgi der vi står tett pakket i kirkebenkene, kanskje med bare levende lys i kirkerommet og synger.

Salmen brukes ikke bare i jula. Noen ønsker å ha den i begravelser, og noen i vielser. Det virker som om denne salmen treffer noe i oss, en stemning, en lengsel, ord til en tro som det ikke bestandig er så enkle ord for.

Salmen er skrevet av Bernhard Severin Ingemann i 1850, egentlig bygd over en tysk tekst.

Allerede rett etter at den var skrevet kom protestene: Hvordan kunne det være mulig å synge at jorden var deilig? Verden vitnet da sannelig om noe annet. Ingemann selv hadde opplevd verdens problemer meget sterkt i sitt eget liv. Før han var 20 år var begge hans foreldre døde, og også tre av hans brødre. Tuberkulosen tok mange liv. Samtidig hadde han opplevd hvordan krig og uro preget landet hans, og hele Europa. Verden var sannelig ikke noe rosenrødt sted for ham.

Jeg har alltid tenkt på salmen «Deilig er jorden» utfra to perspektiv. Det første er at dette er en protestsang. Fra min ungdom på 70 tallet er jeg godt kjent med protestviser. Det er sanger vi sang for å tilkjenne en kamp vi ville stå i, urettferdighet vi ville arbeide mot, fellesskap vi ville tilhøre. «Deilig er jorden» kan forstås slik. Når vi synger denne salmen protesterer vi mot alt som ikke gjør jorden til et deilig sted, vi sier så høyt vi kan at vi vil være med i kampen for at salmens tekst skal virkeliggjøres. Ja vi vet at mennesker på denne jorden langt fra opplever at livet er godt og deilig, vi vet om både rasisme, urettferdighet, overgrep, vold og ondskap. Vi vet at jorda selv er i fare, at vårt forbruk av naturens ressurser er med på å ødelegge den jorda som var vakker og god og fruktbar.

Kontonummer til Rønvik menighet er: 1503 45 21910, Vipps 61603
Rønvik sokn. Adressen er Storgt. 29, 8006 Bodø.

Men det er nettopp i visshet og fortvilelse om alt dette at vi synger protestsalmen «Deilig er jorden». Som kristne er vi satt inn i kampen for mennesket og for jorda, og vi viser med å synge dette at vi ikke gir opp.

Noen synes julesangene mister sin kraft fordi de spilles overalt. Du kan gå i et stort kjøpesenter og gruble på hva du skal kjøpe i julegaver, og egentlig gremmes litt for alle har jo alt, og når da «Deilig er jorden» flommer ut fra alle høytalerne, da er det lite kamp for rettferdighet som står i fokus.

Og likevel, kanskje kan denne julesalmen trenge gjennom og gi et annet budskap. Kanskje kan den oppleves som en kampsang i fellesskap når vi syngende går rundt et juletre på et julepyntet torg en eller annen gang i adventstida. Der kan det jo hende at vi plutselig går ved siden av en vi slett ikke kjenner, en fra et annet land og kultur, en som lever et litt slitent liv, en som plutselig er der i fellesskapet. Og da kan det hende at strofen i julesangen som handler om fellesskapet gjennom alle tider får et sterkere og aktuelt innhold:

«Tider skal komme, tider skal henrulle

Slekt skal følge slekters gang»

Vi mennesker på jorda tilhører et fellesskap, vi er et felles pilegrimstog gjennom tiden. Denne salmen vil minne oss på det.

Salmens andre perspektiv er at jorden er deilig fordi Gud er kommet hit. Det synger vi om i siste verset: «Oss er en evig frelser født». Håpet om at jorden skal vær et godt sted for alle har en evig forankring hos Gud. Og ikke bare hos en gudeskikkelse utenfor tid og rom, men hos en Gud som er kommet for å være i vår verden, være der vi mennesker er. Det var det som skjedde den første jule natt da Jesus ble født. Historien om Jesu fødsel er mye mer enn en romantisk historie vi tar frem hver jul. Den er historien om at Gud er i den minste av oss: Gud er i barnet Jesus i krybben, Gud er i flyktingen Jesus da de må dra i hui og hast til Egypt fordi Herodes står dem etter livet; Gud er i den døende Jesus på korset. Gud er i vår verden.

Dette budskapet har kirken forkynt i snart 2000 år. Noen vil si at det har da ikke hjulpet, andre vil si at det er det håpet som har båret mennesker gjennom alle tiders omskiftelser og ondskap, håpet om at Gud er tilstede, håpet om at jorden engang skal bli fullt og helt deilig, troen på at all kamp og alt arbeid nytter.

Julens budskap, midt i alt det paradoksale som fyller vår materialistiske julefeiring, er at det finnes en Gud, det finnes en kjærlighet som er midt i denne vanskelige verden, det finnes et håp om fellesskap og glede. Det finnes en deilig jord. Måtte julen i år gi oss et glimt av dette, og måtte julen i år gi oss nye krefter til aldri å gi opp kampen for at dette skal bli virkeliggjort her og nå.

«For et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herreveldet er lagt på hans skulder. Han har fått navnet Underfull rådgiver, Veldig Gud, Evig Far og Fredsfyrste».
Jesaja 9.6.

Velsignet jul!

Med vennlig hilsen

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes, biskop i Sør Hålogaland

Kan sangen redde liv?

Av Sølvi Malmbekk

En dag på hytta hørte vi reprise på årets beste radioprogram 2009.

På vei mot øya St. Lucia i Karibien faller Petter Noreng over bord fra seilbåten. Han blir liggende i sjøen i 18 timer før han blei berget. Han forteller om opplevelsen og hvordan han holdt på å gi opp. Det som holdt motet hans oppe i disse 18 timene - var at han sang! Han sang alt han kunne komme på av sanger han hadde lært og hørt. Sang redder liv!

Det synges over hele verden og som oftest der mennesker samles, ikke minst i kirkene.

Forskning har vist at:

- Sang skaper fellesskapsfølelse og samhold
- Det å synge (og bli sunget for) reduserer nivået av stresshormoner
- Det å synge sammen med andre stimulerer produksjonen av lykkehormoner
- Sang og musikk i daglig omsorg for demenspasienter gir bedre humør, orienteringsevne og livskvalitet
- Musikterapi kan redusere symptomer på angst og depresjon
- Sang kan være et godt verktøy for læring og språktrening i barnehage, skole og eldreomsorg
- Det å synge kan skape pauser i en hektisk hverdag, og gi mestringsfølelse.
- Den som synger kan bli løftet ut av det hverdagslige, få et glimt av noe vakkert, noe som beveger og gjør godt for sjelen.

Se www.krafttakforsang.no

Interøju med Kantor Jarle Brudal

Av Anna-Helene Johnsen

Foto barn: Vigdis Larsen - Foto orgel: Rønvik kirke

Kantor Jarle Brudal er ansatt i full stilling i Rønvik menighet for å arbeide med sang og musikk til gudstjenester og kirkelige handlinger. Kirkespeilet har noen spørsmål til han.

Hvordan velger dere i kirka ut salmer til gudstjenesten?

Det er flere ting som har betydning når man velger salmer til en gudstjeneste. Hver søndag har sitt særpreg, med egne tekster og ulike markeringer i form av dåp, konfirmantpresentasjon, utdeling av kirkebok osv.

Det første man tar utgangspunkt i er gjerne hva som skal markeres i gudstjenesten den aktuelle søndagen, eller hvem som er målgruppe. Man tenker annerledes om valg av salmer til en gudstjeneste med konfirmantpresentasjon enn for eksempel en familiemesse. Videre forsøker man etter beste evne å finne salmer som passer til dagens tekster og teologiske innhold. Personlig synes jeg det er fint om tekster og salmer i forening skaper en «rød tråd» gjennom gudstjenesten.

Variasjon er også et stikkord i arbeidet med å velge salmer. Vi forsøker å oppnå dette ved å ta utgangspunkt i både det tekstlige og det musikalske. Salmeboken består av salmer som er skrevet og komponert over en epoke på vel 1000 år, så bredden i vår salmebok spenner vidt. Mitt mål er at vi skal benytte så mye som mulig av salmeboken, fra salmene skrevet i tidlig middelalder til salmene fra vår egen tid. Om det teologiske innholdet i de eldste salmene ikke oppleves like relevant i dag, er min oppfatning at dette er god kunst og poesi som likevel kan synges.

Variasjon i salmesangen skapes også ved bruk av vekselsang. Vekselsang i salmer og liturgi gir liv til det dramaturgiske forløpet i gudstjenesten ved at ulike aktører har ulike roller.

Salmens plassering i gudstjenesten legger også noen føringer for valg av salmer. Som kantor har jeg ekstra oppmerksomhet på de melodiske og tonale aspektene i dette. Salmen bør ha den riktige «karakter» i forhold til hvor den plasseres i gudstjenesten.

Vi forsøker også å tenke balanse mellom bruken av etablerte salmer og innføring av nye salmer. På den måten kan menigheten kjenne gleden ved å delta i noe, som

er gjenkjennbart og samtidig bli utfordret i møtet med noe nytt.

Kan vi som går i kirka ønske oss salmer, tror du?

Ja det kan alle gjøre! Det skjer faktisk ganske ofte. Mange foreldre og besteforeldre

Det kommer også salmeønsker fra andre kirkegjengere. Vi forsøker så godt det lar seg gjøre å imøtekomme alle disse ønskene. Noen salmer er av allmenn karakter og kan synges nesten hver søndag. Andre salmer er rettet mot særskilte dager, og plasseres helst deretter.

I begravelser og ved vigsel synger vi. Kan du si litt om valg av salmer og sanger ved slike anledninger?

Det er i utgangspunktet de pårørende som foretar salmevalget ved begravelser og brudeparet ved vigslar. Vi opplever derimot at mange synes dette arbeidet er vanskelig, da det er mange salmer å velge i. Ved behov vil både begravelsesbyråene, prestene og kantorene bistå i salmeplanleggingen.

Hvordan forbereder du som kantor deg til gudstjenestens sang og musikk?

Mine forberedelser starter ofte med utgangspunkt i salmeseddelen. På mange måter er det salmene som sammen med tekstene gir særpreg til den enkelte gudstjeneste. Slik jeg ser det er den liturgiske musikken gudstjenestens «rammeverk», da den synges nærmest uforandret fra søndag til søndag. Med salmene skapes derimot dagens særegne karakter.

Dette blir ofte mitt utgangspunkt for hvilken musikk jeg velger å spille til postludium. I vår lutherske kirkemusikktradisjon er det gjennom århundrene skrevet mye musikk over de ulike salmetonene. Jeg forsøker så langt det lar seg gjøre å fremføre noe av denne musikken, slik at salme og instrumentalmusikk står i en sammenheng.

Salmene gir også rom for kreativitet. Improvisasjoner, komponering av forspill og innstudering av korsatser er noe som er sentralt i mine forberedelser til gudstjenesten. For å oppnå gode resultater i dette arbeidet, er det en forutsetning at man planlegger salmene til den enkelte søndag i god tid på forhånd.

I vår menighet er vi heldige som har eget kantori. Korsangerne kjenner menighetens liturgi godt, og med sitt bidrag i form av diskanter og flerstemte korsatser blir den gode opplevelsen av fellessang ytterligere forsterket. Det er mye øving som ligger bak deres bidrag inn i gudstjenestefeiringen, og de gjør min jobb som kantor vesentlig mer innholdsrik.

kommer med ønske om dåpssalme når de skal døpe sitt barn. Våre prester er flinke til å oppfordre til dette når de møter familiene ved dåpssamtalen.

Intervju med Ragnhils Strauman

Salmer for livsmestring

Av Hilde Fylling og Ragnhild Strauman - Foto: Tor Solheim

Folk her i Bodø kjenner jo deg fra før, Ragnhild. Du har vært domkantor i mange år, og blant annet dirigert domkoret. Du var redaktør av den nordnorske salmeboken «Noen salmer fra nord» (sammen med Svein Malmbekk) og prosjektleder for trosopplæring i domkirken. Og nå er du altså lærer på kirkelig utdanningscenter (KUN) i Tromsø, og forsker på salmer og sanger i kirke og trosopplæring.

Hvor eller hvordan startet ditt eget forhold til salmer?

Jeg ble kjent med salmer allerede tidlig i barndommen da jeg fulgte min morfar, som var blind, på møter i Misjonsforbundet. Men det som virkelig startet et nært forhold til salmer for meg, var nok da jeg som 10-åring begynte å ta sangtimer hos organist Kåre Johs. Brekke. Han hadde en sterk kjærlighet til salmesang, og lærte sangelevne i Kulturskolen religiøse folketonen, spesielt fra Saltdal. Vi måtte også synge Bachkantater og Bach-koraler, i tillegg til mye annet, og han dro oss med på både gudstjenester og konserter i kirka. Jeg tenker ofte på hvor fint det var, når han organiserte små juleavslutningsopptredener på flere alders- og sykehjem i byen. Da sang vi alltid Brorson-salmen «I denne søde juletid» med folketonen fra Salten, som står i salmeboka «Noen salmer fra nord».

Når i kristendommens historie begynte man å synge salmer og liturgi?

Det har man gjort helt siden kristendommens spede begynnelse, og lenge før det. Kanskje ikke helt på samme måten, som vi gjør nå, men gudstjenesten og liturgien vår bygger på den jødiske synagogetradisjonen. Vi kjenner til de bibelske salmene fra GT, og mange av dem bruker vi i gudstjenesten i dag. Salmen «Folkefrelser til oss kom», som vi ofte synger i adventstida og rundt jul, er skrevet av Ambrosius som levde på 300-tallet. Med Luther og reformasjonen ble det stuerent å synge salmer på eget morsmål,

og salmeboka har vært uunnværlig i mange norske hjem siden 1600-tallet. Vi må vel kunne si, at vi fremdeles er en syngende kirke? I Den norske kirke er vi i hvert fall heldige, som kan delta aktivt med salmesang og synge med på mange liturgiske ledd i gudstjenesten!

Hva ønsker du å finne svar på i forskningsprosjektet ditt?

Tja, jeg håper at det jeg finner ut, kan bidra til å gi kirkelig ansatte større bevissthet rundt salmens og sangens plass i trosopplæringen. Og så håper jeg å kunne få fram noe om hvordan de kontinuerlige tiltakene, for eksempel barnekor, som driver med både musikk- og trosopplæring på ukentlige samlinger, kan ha stor betydning for barns og unges livsmestring og livstolkning.

Synes du det er viktig å synge salmer i kirkens trosopplæring?

Ja, det synes jeg absolutt! I dag er kirka et av de få stedene hvor det faktisk synges, og hvor barn og unge kan få oppleve å synge sammen. Hvis vi lærer barna å synge gode salmer, tror jeg det kan følge dem hele livet. Og at det kan minne dem om at Vår Herre er tilstede i livet. Dessuten tror jeg det er viktig at vi synger både gamle salmer og nye sanger med barna fra de er helt små; at vi tør å tenke både tradisjon og nytenkning. Sånn sett er den nye salmeboka en skatt,

som jeg synes alle barn – og gjerne foreldre – burde ha, og bli kjent med. En mer allsidig salmebok med tanke på innhold og sjangre skal man lete lenge etter.

Er det sånn at vi lærer eller opplever eller forstår «det hellige», det som har med Gud å gjøre, på en annen måte eller bedre hvis vi synger om det enn hvis presten snakker om det?

Ja, det er jeg helt sikker på. Og det var faktisk Martin Luther også. Han sier at musikken gjør ordene levende. Jeg for min del tenker at sangen hjelper oss til å erfare det hellige i gudstjenesten, både fordi den integrerer teksten i vår egen kropp når vi bruker sangstemmen, fordi den samler menigheten i et sangfelleskap som peker mot det hellige og fordi den skaper en klangrelasjon mellom oss og Gud. Noen liker ikke å synge, men jeg tror allikevel, at gjennom lytting og det å bli om-sluttet av sang, kan disse menneskene få en opplevelse av det hellige, som er mer tilstede når det synges enn når det bare snakkes.

Hvis du skulle gi kirken noen råd når det gjelder hvilke salmer vi velger til gudstjenester og andre samlinger f.eks. i trosopplæringen, hvilket råd ville det være?

Et overordnet råd må være at det velges salmer, som kan hjelpe barna til å lære om kristen tro, til å praktisere kristen tro og til å mestre eget liv. Tidligere salmeforskning viser, at de sangene som synges mest, er de som folk liker best. Jeg ville derfor ha valgt ut noen salmer som gjentas i alle trosopp-læringstiltak, helt fra baby-sang til konfirmasjonstida, og at disse salmene kan knyttes til barnas eget liv, også når de vokser opp. I gudstjenester er det mange hensyn som skal tas; både salmens plass i liturgien, hva som er dagens karakter og hvilken kirkeårstid vi er i. Derfor tror jeg at det å lære barn og unge de liturgiske leddene som går igjen i hver gudstjeneste også kan bidra til gjenkjenning og skape en trygghet, som de kan ha med seg.

Interøju med Aleksander Nohr

Fra Kjerringøy til hele verden med sangen!

Av Hilde Fylling - Foto: Kristine Hellemo Larsen

Aleksander, vi har lært å kjenne deg som en stor sanger, som solist på store konserter, blant annet i Stormen og i Domkirken, men vi er litt nysgjerrige på hvor det hele startet. Hvor begynte du å synge? Hva var det som gjorde at du fattet interesse for dette faget?

Jeg kan egentlig ikke huske å ikke ha sunget. Min mor Rita Nohr er, som mange vet, en veldig dyktig sanger og sangpedagog. Hun sang alltid når jeg var liten. Min far Leif Nohr har så tidlig som jeg kan huske sunget, ledet kor og opptrådt, gjerne sammen med min mor. Vi sang mye hjemme og allerede som treåring startet jeg i Bodø Domkirkes barnegospelkor. Min tre år yngre lillesøster Maria begynte nok enda tidligere, for hun kravlet rundt på barnegospelpøverne når jeg var 4-5 år gammel, og hun er også profesjonell sanger i dag.

Jeg tror at jeg allerede da likte veldig godt å synge for folk. Ikke bare i kor men også alene. Jeg husker jeg likte å være solist. Jeg kan huske at mine foreldre spurte om jeg ville synge for folk når vi var i selskap eller hadde gjester, og jeg husker at jeg satte veldig pris på å underholde og kanskje satte enda mer pris på at folk syntes jeg var flink. Jeg var nok veldig stolt av det. Det var en naturlig del av å vokse opp hjemme hos oss. Jeg har fått høre at jeg så bilen til Halvdan Sivertsen på ferga når jeg var liten. Da sprang jeg over å ville fortelle ham at også jeg var solist. Jeg lurte videre på om også han likte Nugatti. Jeg husker dessverre ikke hva han svarte.

Hvordan er livet som profesjonell sanger?

Det er fantastisk å leve av sangen, men det er ikke alltid en enkel bransje å jobbe i. Mye reising, mye tid hjemmefra og mange som vil at man skal innfri de forventninger de har til en. Det gjør også at man skal forberede seg, øve og utvikle seg på alle områder som jobben som operasanger krever. Man skal utvikle stemmen, perfeksjonere språk og uttale, jobbe med å utvikle roller og skuespillerevner, gjøre gode valg for ens karriere og stemme osv.

Akkurat nå er jeg med i to produksjoner samtidig. En «Carmen» på Malmö Opera, der jeg synger Escamillo – Tyrefekteren på svensk, og norgespremieren av Brittens «Billy Budd» ved Den Norske Opera og Ballett der jeg synger 1. Lt. Redburn på engelsk. Det å sjonglere to produksjoner

betyr mye øving, jobbing og mye reise. En dag i hver by, men det er veldig morsomt. Det er mye flott musikk å synge, herlige kolleger og mye belønning i å fremføre det vi arbeider frem for publikum. Hadde det ikke vært så givende så hadde reisingen, prestasjonsangsten og all den harde jobben vært for mye tror jeg. Da hadde jeg nok prøvd å velge en annen vei, men den hadde sannsynligvis vært innen musikk på en eller annen måte.

Du har jo røtter og feriestedet på Kjerringøy. Hva vil du si om sang- og musikkmiljøet på Kjerringøy?

Jeg synes alltid det har vært mye sang og musikk på Kjerringøy. Så lenge jeg kan huske har det vært liv i forskjellige kort- og langlivede musikalske prosjekter som kor, musikk- og sangundervisning i skole og kulturskole, konserter under Kjerringøydagan og på fest, musikk og instrumenter som kommer frem når man går på besøk til folk, revyer med musikalske nummere, sang og musikk på sosiale møteplasser som juletreffester, skoleavslutninger og fakkeltog. I kirka spilles og synges det jo både på gudstjenester og i et kjempedyktig barnekor, og så er det jo kommet et flott, nytt flygel i hus. Vi i vår familie har jo etterhvert hatt liv i vår egen

Bryggeopera i ganske mange år nå, som Kjerringøyværingen møter mannsterke opp til -år etter år.

Jeg synes Kjerringøy er full av musikk og musikkglede. Det er stilig at det er mange kjente artister som har tilknytning til øya, men jeg synes kanskje det forholdet som Kjerringøyværingene hver især har til musikk i sin hverdag, og til musikk på øya, er enda stiligere. Det forholdet hver enkelt har som nyter og spille, synge eller lytte til musikk. Jeg føler vel at det er dér musikk er viktigst. Vi som utdanner oss og er profesjonelle musikere må jo håpe og tro at det vi gjør kan spille en rolle i folks liv på en eller annen måte fordi musikk betyr noe for dem. Vi må tro at hver enkelt har bruk for musikk til hverdags, til både fest og i sorg og til store og små opplevelser som gir livet innhold.

Har du noen gode råd til oss som har ansvar for gudstjenester og arrangement for barn og unge i Kjerringøy kirke, og for så vidt Rønvik kirke også, hva bør vi legge vekt på? Hva er viktig for barn og unge å få med seg av sang- og musikk-kulturen vår?

Det viktigste er å ha det artig med å synge. Med det mener jeg ikke at man bare skal leke og ikke bry seg om hvordan det blir, men kanskje heller lære seg å sette pris hvor vakker musikk kan være og hva man kan få til hvis man øver sammen. Som sosial aktivitet er det jo morsomt for barn både når man øver og i pauser. Jeg tror alle kan lære seg å synge eller spille fint, til sitt bruk, bare man får interessen for det. Kanskje den sterkeste motivatoren for å bli interessert i noe er mestring. Hvis man lar barn og unge få gode utfordringer og så følge dem opp på det, så de kjenner at noe som var litt vanskelig er plutselig lettere og at de blir flinkere, så har man kommet langt. Det å velge ut musikk som de unge kan lære seg å like, og åpne dørene for nye opplevelser med musikk. Slike opplevelser kan virkelig feste seg i unge sinn. Jeg husker godt selv hvor flott jeg syntes musikken vi hadde jobbet med i barnekor ble. Jo finere musikken ble for meg og jo bedre vi kunne musikken, jo morsommere ble det å synge det. Jeg hadde konkrete øyeblikk i musikken som jeg gledet meg til fordi jeg syntes de var helt spesielt vakre, og jeg merket at det syntes de som hørte på også. Jeg tror at har man først fått åpnet sansene for hvor herlig

Rune Mathisen

Professor i musikk ved NORD Universitet

Av Sølvi Malmbekk - Foto: Nord Universitet

musikk kan være og hvor godt det er å lage musikk sammen, så har man fått en gave for livet.

Har du noen gode råd til andre som liker å synge, og som vurderer å satse på å gjøre et levebrød av det?

Det fremste rådet jeg vil gi er at man bør finne ut av om man virkelig vil gjøre et levebrød av det. Det spørsmålet bør man stille seg ofte i prosessen mot å bli profesjonell. Det er fantastisk å ha musikk som en del av livet sitt uten å skulle gjøre jobb ut av det, og gå alle ting etter i sømmene. Å bare være glad i å spille musikk, ha det som hobby og utvikle de musikalske egenskapene man ønsker for sin egen del, tror jeg kan gi vel så fantastiske opplevelser med musikk som de man har som profesjonell.

Men om jeg skal prøve å formulere noen råd til en som veldig gjerne vil bli sanger, da vil jeg anbefale å ikke sette noen grense på ambisjoner for deg selv. Du må vite et eller annet sted at du er en god sanger. Hva du gjør med din sangergjerning kommer til å avhenge av så mange faktorer i livet og de skal nok komme av seg selv, så ikke lag egne grenser for hva du kan få til. Jobb heller alltid med å bli en enda bedre musiker og sanger. Prøv å forstå hva musikk er og hvorfor du liker det så godt, og bruk det. Prøv å forstå hva sang er og hvorfor du liker å synge, og bruk det. Prøv å forstå hvordan du kan nå de som lytter, og prøv å mestre eller ta bort alt som hindrer deg i å treffe dem slik du ønsker. Prøv å forstå hva som skal til for å bli litt bedre hele tiden, og plutselig har du kommet ganske langt. Og prøv å forstå at man kommer alltid til å ville synge en sang enda litt bedre, så det er ikke noe vits i å føle seg dårlig og usikker fordi man ikke har nådd dit enda.

Litt om min bakgrunn, hva har sang betydd for meg. Jeg har vokst opp i en musikkfamilie, med en mor som har svart belte i allsang, så innslaget av sang har alltid vært betydelig.

Jeg digger alle som holder på med sang, det være seg i og utenfor kirken. Det er hundrevis av korsangere i Bodø og vi har mange dirigenter og kantorer som står på for sang – det er bra! Naboen Henrik har foreslått å lage en sangfestival i Bodø, det tror jeg er en god ide. I løpet av årene som trommeslager har jeg spilt med mange av byens kor bl.a. Innstranden sangforening, Bodø domkor, Sangkoret Mix, Håndverkersangforeningen, Mørkvedmarka skolekor, Bodø damekor, Bodø oktetten, Ensemble Ylajali og for ikke å glemme årene i Domkirkens sangskole og i Bodø Ten Sing. All musikkerfaring og ikke minst betydningen av sang har jeg tatt med meg i jobben på universitetet.

Hvilken plass har sang i lærerutdanningen og er den viktig / ikke viktig?

Hos oss på lærerutdanningen ved NORD universitet har sang en viktig plass. Samtidig registrerer vi at de estetiske fagene i grunn- og videregående skole presses mer og mer på tid til fordel for andre fag. Dette har også nådd musikkfaget på universitetet i form av mindre og mindre sangundervisning, både på barne-

hagelærer- og lærerutdanningen. Vi som jobber med å utdanne musiske pedagoger håper selvfølgelig at vinden snart skal snu, men synes det er trist at trenden er at enda mer i skolen skal måles, skjematiseres og tallfestes. I en av pensumbøkene i musikk spør forfatteren: Hvordan måler man evnen til musikkopplevelse hos elevene? Slike spørsmål forteller meg at det er uheldig med et for ensidig fokus på hva elevene skal lære i skolen.

Jeg kommer akkurat fra en konferanse hvor to forskere presenterte siste nytt om hvordan musikk påvirker oss. Den første presenterte med tall og grafer hvordan hjernen reagerer når vi synger eller spiller. Den andre satte funnene i et samfunns- og helseperspektiv. Forskerne samarbeidet og skrøt av hverandres arbeid - og tilhørerne applauderte. Hvorfor kan ikke skolen gjøre det samme i stedet for å skape et større skille mellom realfag og estetiske fag? Og hvorfor prøvde noen å fjerne ordet sang da den nye læreplanen skulle skrives?

Konferansedeltakerne klappet begeistret for forskerne, men det var da to studenter avsluttet med en sang, at den virkelige applausen kom.

Rune Mathisen
Professor i musikk ved NORD
Universitet

Korsanger hele livet!

Tekst og foto: Sølvi Malmbekk

Søren Thorleif Sørensen er 92 år og synger i kor. Det finnes ingen pensjonsalder for sang! Kirkespeilet har hatt en spennende samtale med han.

Søren er pensjonert lærer. Han var lærer på Saltvern skole fra 1957-1991. Etter 7 år som lærer på Drag kom han til Bodø. Han startet med 29 gutter i første klasse på «Rød-brakka» i Rønvikveien. Han husker med glede alle de kjekke elevene og foreldrene han har blitt kjent med.

Søren er født i 1926 og oppvokst i Tysfjord. På Barneskolen hadde de Olav Nyås som lærer. Han lærte dem svenske, finske og gamle klassiske norske sanger. Søren husker blant annet «Ytterst mot Norden ligger en ø» - om nordmenn som dro til Island. Læreren begynte ofte hver time med sang, noe Søren også gjorde da han selv ble lærer.

Søren begynte å synge i kor i 1944 ute på Riksvei 6, ved Storjord i Tysfjord. Det var krig, men ungdommene fikk gå på gymnas i Kjøpsvik. Søren tok artium der i 1944. Einride Hveding, som den gang var student, syklet med trekkspillet bak på bæreren. Han samlet ungdommene som holdt til ute på veien på fritida. Så fikk han dem til å synge mens han spilte bass og tenor på trekkspillet. «Rett som ørnen stiger» sang de, minnes Søren. Det var kor for ungdommen i Kjøpsvik under hele krigen.

Søren tok selv lærerutdannelse i Nesna. Han forteller om en utflukt til Umeå lærerskole i 1948. De reiste i drosje og på lastebil der hele klassen satt på lasteplanet. De reiste via Mo i Rana til et fjellhotell i Sverige der de måtte vasse flere kilometer i snø for å komme fram. I Umeå lærte de sangen «Glad och god ska människan vara. Hela livet inntil döden.» - en kanon som han brukte mye i skolen senere, ofte ved oppstart av skoletimene. Ofte kunne det være krangling om fotballkampene som hadde vært i friminuttene, men så satte han i gang en kanon. Det samlet klassen og skapte ro og konsentrasjon. Alle sang.

Så kunne timen begynne. Barna var glad i å synge.

De sang mye fra Mads Bergs sangbok som elevene alltid hadde med seg i sekken. Det var mye livsvisdom, kultur og perspektiv på livet i sangene. De sang salmer og andre sanger hver morgen og ofte til avslutning av skoledagen. Også til alle høytidene lærte han elevene sanger og salmer. Det var slik det skulle være, det sto i planen. Søren mener sangen virker frigjørende. Den skaper ro og glede og gir elevene tro på seg selv. Enkelte klasser skilte seg ut som særlig glade sangere, husker han.

Lærerkollega Gudrun Gåre inviterte han med i Bodin kirkekor. De manglet sangere, særlig tenorer. Han sang tenor noen år, bass etter hvert. Over 40 år sang han i Bodin kirkekor! Og nå synger han i Rønvik kantori hvor han har vært med siden starten.

Han husker godt da Kristin Kostopoulos sang solo som 11-12-åring sammen med Bodin kirkekor. Hennes foreldre, Erna og Knut Karstensen, Gudrun Gåre og Søren dannet også en lærerkvartett og sang for moro skyld. Men de sang også på lærerstevne og fikk skryt for det.

Søren forteller at han spiller litt gitar for seg selv for å lære seg melodier. Han spiller ikke ellers. Han synger solo også. Ved semesterstart i september sang han solo på allsangkonserten i kirken. Det tenker vi er få 92-åringer som gjør han etter. Vi tror det må være den regelmessige sangen gjennom hele hans liv som har holdt både stemmen og hele mannen i så god form! Og han bekrefter: «Man må synge regelmessig for å ta vare på stemmen. Og i korsang lærer man å puste riktig, og det er godt for helsen. Det styrker lungene og muskulaturen. Og så er det sosiale viktig, med kaffe og prat.»

Hvis du skulle velge en julesalme du er glad i - hvilken salme velger du? «Det er så mange fine», sier han, og blir litt blank i blikket. «Mitt hjerte alltid vanker er vakker.»

Sang og diakoni

Tekst og foto: Vigdis Larsen

Jeg har som diakon ansvar for sangstunder på 2 av sykehjemmene i Rønvik menighet. Vi møtes klokken 11 på torsdager og synger sammen i 45 minutter. Repertoaret svinger fra Per Spellmann og Jeg gikk meg over sjø og land til Gje meg handa di og Herre Gud ditt dyre navn og ære. Sammen med meg har jeg Tor Einar Andresen på piano. Vi er 10 ganger i året på Vollsletta sykehjem og 10 ganger på Hovdejordet.

Sangstundene overtok for tradisjonelle andakter høsten 2006. Da visste vi at mange beboere hadde demenssykdom med kognitiv svikt og lite kunne nyttiggjøre seg andakter som kun bestod av ord. Jeg bruker sanger med bevegelser for lettere å huske og vi synger gjerne versene flere ganger. Det er viktig at beboerne kjenner at de mestrer dette og at de ikke blir sittende med en nederlagsfølelse på at heller ikke dette kan de klare.

Så leser vi en bibeltekst, ber Herrens bønn og jeg lyser velsignelsen. Mange kan mange sangtekster og fadervåret selv om de etter sangstunden ikke finner veien tilbake til rommet sitt.

Om de ikke husker hva de har vært med på senere på dagen så tror vi at de har igjen en glede og varme i kroppen etter å ha kjent på mestring og fellesskap. Tekstene i salmene kan de fra lang tid tilbake og vi tror at det har stor betydning for dem å synge dem.

Samtale med Mary Helene Jakobsen

Sanger jeg gjerne synger

Av Anna-Helene Johnsen - Foto: Ståle Sårheim

Mary Helene Jakobsen bor i Rønvik menighet. Hun møter oss ofte i kirkedøra som kirkevert, lager kirkekaffe og er aktivt med i NMS. Sang og musikk er viktig for Mary. Vi er invitert hjem til henne og blir møtt med varm velkomst og kaffe på bordet.

Kan du fortelle litt om hvordan sang og musikk er blitt en så viktig del av din hverdag?

Det var mye sang i heimen min. Min far spilte i Kjerringøy kirke. Min bror, Roald, var organist i kirka. Pappa deltok aktivt i ungdomslaget og sang de gode, gamle folkevisene fra den tid. Min mor sang mye og ho sang salmer når ho gikk med melkebøtta og når hun dro separatoren. Hver søndag leste farfar søndagens tekst. Da hadde vi gudstjeneste hjemme, og sang salmer fra salmeboka. Jeg kunne ikke lese og satt gjerne med salmeboka opp ned!

Pappa måtte synge «Herre Gud ditt dyrenavn og ære». Bestefar sang ofte kveldssalmer: «Nu solen går ned». Gerd, min lillesøster, som døde ved en ulykke 5 ½ år, var også glad i sang. Vår kveldssalme var «Nu lukker seg mitt øye». Det hendte at husmødrene ble kjørt med hest og slede til misjonsforeninga om vinteren. Der var det også mye sang. Dette hørte lillesøster og hun var snar til å gjengi. Det ble et stort og varig savn å miste henne. – Sorgen er kjærlighetens pris.

Sangen på Fredheim folkehøgskole

Da jeg ble 17 år gikk jeg på Fredheim folkehøgskole. Der sang vi i kor med over 80 elever. Vi sang oss inn i gode gamle sanger og salmer. Vi hadde en time sang i uka – alle gode gamle fra Mads Berg, og startet også og avsluttet hver dag med sang. Det kunne være «Syng i stille mor-

gonstunder» om morgenen og «Fager kveldssol smiler» på slutten av dagen. Savnet av sangen vi hadde på skolen ble stort da skoleåret var slutt.

Salmer fra Bibelen og fra salmeboka

Det første bibelordet jeg lærte fra min mor var fra Salme 139 v 9: «Tar jeg soloppgangens vinger og slår meg ned der

havet ender, da fører din hånd meg også der, din høyre hånd holder meg fast». Dette ordet har fulgt meg i alle år. Min salme – det må bli: «Å salige stund uten like, han lever, han lever ennå». Det er så herlig å synge i kirka. For meg er det en fornøyelse å synge de gode gamle salmene vers etter vers. Jeg opplever det som veldig trivelig med sangkvelder i kirka. De gir meg mye godt. Vi kan da synge kjære sanger som, «Vær meg nær, o Gud» og «Lær meg å kjenne dine veier» sanger som vi ofte sang på søndagsskolen og som har stor betydning for meg i dag. Den triveligste oppgaven jeg hadde var å være i søndagsskolen i 18 år. Jeg husker godt sangene og fortellingene og samtalene med barna. Det var en berikelse.

Du har piano i stua. Hva er det du liker å spille?

Jeg spiller litt piano hver dag. Har lært meg noter av meg selv. Spiller sanger og salmer. Jeg spilte på søndagsskolen og til andakter på sykehuset da jeg jobbet der.

Og om du skulle ønske deg en salme, hva kan det være? En favorittsalme?

«Lær meg å kjenne dine veier» er også en salme jeg er særlig glad i og som jeg trenger å synge.

Vi i Kirkespeilet takker Mary for samtalen og gjengir her hennes favorittsalme.

Tekst: Jakob Pauli, 1902.

Lær meg å kjenne dine veier og gå dem trøstig skritt for skritt!
Jeg vet at hva jeg fikk i eie er borget gods og alt er ditt.
Men vil din sterke hånd meg lede, jeg aldri feil av målet ser,
og for hvert håp som dør her nede, får jeg et håp i himlen mer.

Lær meg å kjenne dine tanker og øves i å kjenne dem!
Og når i angst mitt hjerte banker, da må du kalle motet frem.
Når jeg har tenkt meg trett til døden, si så hva du har tenkt, o, Gud!
Da kan jeg se at morgenrøden bak tvil og vände veller ut.

Men lær meg fremfor alt å kjenne din grenseløse kjærlighet,
Den som kan tusen stjerne tenne når lykkens sol for meg går ned.
Den tørrer tåren som den skapte, og leger såret som den slo.
Dens vei går gjennom det vi tapte, den gir oss mere enn den tok.

Norsk salmebok nr 319.

Ny medarbeider i Rønvik Kirke

Tekst: Svein Malmbekk/
Foto: Kjersti B. Ryan

Kjersti B. Ryan er tilsatt som prest på Røst. Noe av sin arbeidstid skal hun også bruke i Domprostiet, og da spesielt i Rønvik sokn. Dette omfatter gudstjenester, begravelser og andre oppgaver så langt som tiden strekker til. Kjersti har i mange år bodd i Lofoten og arbeidet som kateket og prestevikar. Ved siden av arbeidet fullfører hun utdanning ved Kirkelig utdanningscenter i Nord. Velkommen Kjersti!

Slekters gang

DØPTE RØNVIK KIRKE

Martin Moan Hagen	14.10.2018
Jens Brandhaug Hilling	21.10.2018
Amiee Benonisen Meløysund	21.10.2018
Isa Birgitte Antonsen	11.11.2018
Eilert Olai Søvting Johnsen	11.11.2018
Leo Malm	11.11.2018
Ailo Malin Reinvik	11.11.2018
Lillian Haugli Meløysund	18.11.2018
Michael Nilsen	18.11.2018
Amalie Johansen Åkerøy	25.11.2018
Håkon Sæthre	25.11.2018

DØPTE I ANDRE KIRKER

GRANE KIRKE

Oskar Johan Svartvatn-Dahlmo	07.10.2018
------------------------------	------------

KABELVÅG KIRKE

Sander Heimlund-Hansen	18.11.2018
------------------------	------------

GRAVFERDER RØNVIK

Godtfred Hansen	16.10.2018
Sonja Israelsen	16.10.2018
Inger Mayanne Olaussen	19.10.2018
Johan Arvid Strømsnes	19.10.2018
Arnulf Terje Andersen	25.10.2018
Jacob Olsen	01.11.2018
Bjørn Samdahl	09.11.2018
Björg Solvær	09.11.2018
Liv Askvik	23.11.2018
Nilma Kristine Johansen	22.11.2018
Gunhild Kristin Støver	22.11.2018
Hans Reinhart Jæger	04.12.2018

Rumenske gjester i Rønvik kirke

Tekst: Vigdis Larsen - Foto: Monica Nilsen

Her er Sorinel og Elena Teodor som du sikkert har møtt i Rønvik kirke på søndagene. De kommer fra byen Gorj i Romania og har reist opp til Bodø i 5-6 år. Vi inviterte dem til et møte med tolk for å bli litt bedre kjent. De har også ei voksen datter med seg til Bodø. Hjemme har de svigersønn og to barnebarn. Språkvansker hindrer oss i å bli godt kjent men vi har i alle fall lært oss at det heter Buna Ziua når vi hilser God dag og La Revedere når vi sier adjø eller på gjensyn.

Elena og Teodor

Gudstjenester i Rønvik og Kjerringøy

RØNVIK KIRKE

Søndag 2. des. kl. 11:

1. s i adv: Høymesse v. Malmbekk.
Rønvik kantori. Rønvik kirke 21 år.

Søndag 9. des. kl.11:

2. s i adv: Høymesse v. Kjersti B. Ryan.

Søndag 16. des kl. 11:

3. s i adv: Lysmesse v. Sølvi og Svein Malmbekk. Konfirmanter deltar.

Søndag 23. des kl.11:

4. s i adv: Dåpsgudstjeneste v/ Fylling.

Mandag 24. des kl.12:

Julaften. Familiegudstjeneste
v/ Knutsen og Malmbekk.
Rønvik barnegospel.

Mandag 24. des kl. 14:

Julaften. Julegudstjeneste
v/ Malmbekk.

Mandag 24. des kl. 16:

Julaften. Julegudstjeneste
v/ stud teol Kristin Jensen

Tirsdag 25. des kl. 11:

1. juledag. Høytidsgudstjeneste
v/ Malmbekk. Rønvik kantorie.

Onsdag 26. des kl 11:

2. juledag. Høymesse v/ Fylling.

Søndag 30. des kl 11:

Romjulsøndag. Høymesse v/ Fylling.

Tirsdag 1. jan kl 20:

Økumenisk gudstjeneste
v/ V. Larsen og H. Fylling.
Deltakelse fra andre kirker og
menigheter.

Søndag 6. jan kl 11:

Kristi åpenbaringsdag. Familiemesse
v/ Sølvi Malmbekk og H. Fylling.
Tårnagentene deltar.

Søndag 13. jan kl.11:

2. s i åpenbaringstiden. Høymesse
v/ H. Fylling

Søndag 20. jan kl.11:

3. s i åpenbaringstiden. Høymesse
v/ Kjersti B. Ryan og S. Malmbekk.

Søndag 27. jan kl.11:

4. s i åpenbaringstiden. Høymesse
v/ stud teol Anette Bjerkeli og S.
Malmbekk.

Søndag 3. febr kl 11:

5. s i åpenbaringstiden. Høymesse
v/ stud teol Anette Bjerkeli og S.
Malmbekk.

Søndag 10. febr kl 11:

6. s i åpenbaringstiden. Høymesse
v/ Kjersti B. Ryan

Søndag 17. febr kl 11:

Såmannsøndag. Familiemesse
v/H. Fylling

Søndag 24. febr kl 11:

Kristi forklarelsesdag. Høymesse
v/H. Fylling

Søndag 3. mars kl 11:

Fastelavnssøndag. Høymesse
v/ Malmbekk. Rønvik kantori

Søndag 10. mars kl 11:

1. søn i fastetiden. Høymesse
v/ H. Fylling

Søndag 17. mars kl 11:

2. søn i fastetiden. «Skrei-takkefest»
v/ Knutsen og Ryan. Rønvik barnegospel. Speiderne.

Søndag 24. mars kl 11:

Maria budskapsdag. Høymesse
v/ vikar.

Søndag 31. mars kl 11:

4. s i fastetiden. Høymesse
v/ Malmbekk.

Søndag 7. april kl 11:

5. s i fastetiden. Høymesse
v/T. Irgens og S. Malmbekk.
Rønvik kantori. Ungdommens
Kirketing deltar.

KJERRINGØY KIRKE

24. desember, Julaften, kl. 12:

Julegudstjeneste v. Hilde Fylling

13. januar kl. 11: Høymesse

v/ Odd Eidner

24. ebruar kl.11: Høymesse v. Svein Malmbekk

24. mars kl.11: Høymesse

v. Hilde Fylling

GUDSTJENESTER PÅ BOGODT

Torsdag 10. januar kl.11.30

v/ Hilde Fylling

Torsdag 14. februar kl.11.30

v/ Hilde Fylling

Torsdag 14. mars kl.11.30

v/ Hilde Fylling

Vi hjelper til med alt det praktiske ved gravferd og bisettelser i Bodø, Fauske og omegn. Vi har eget blomsterverksted og leverer blomster fraktfritt til alle typer seremonier i Bodø.

BERGS
BEGRAVELSESBYRÅ

www.bergs-begravelse.no Storgata 51 8006 Bodø.
Tlf 75 50 66 50 (døgnvakt)

Vår leverandør av gravmonumenter: Silseth Sten

Rune P. Design AS

BODØ
BEGRAVELSESBYRÅ

– ETABLERT 1973 –

– med tillit og forståelse

Vi bistår med alle detaljer ved begravelser og kremasjoner.

Tlf: 75 50 02 90
HELE DØGNET

www.bodo-begravelsesbyraa.no

De utrolige!

Tekst og foto: Vigdis Larsen

Helgen 20. og 21. oktober var en gruppe på 20 samlet i Rønvik kirke til Gudstjenesteverksted og gudstjeneste. Tema var Felleskap og lys. Gruppen «De utrolige» samles to ganger i året i de forskjellige menighetene i Bodø kommune. Denne gangen var det Rønvik menighet sin tur. På lørdag øver vi på alle oppgavene i gudstjenesten. Prosesjon, hjelpe til med dåpen, lese tekst, tenne lys, synge liturgi. Denne samme helgen hadde NRK sin TV-aksjon og pengene gikk til Bymisjonen. Temaet der var «Mindre alene sammen». Det passet godt inn i vårt opplegg.

Alle deltagerne samlet i Rønvik kirke etter gudstjenesten.
Foto: Ingrid Løkken.

Fra venstre diakon Vigdis Larsen, Stein Andreassen og Wigdis Kristensen er klare for gudstjenesten. Foto: Vigdis Larsen

Konsserter Rønvik kirke

Lørdag 8. des. kl 17.00

Nordnorsk jul

Ingvar Olsen, England Brooks og Mikkel Gaup
Dimitrij Osadchuk, fiolin
Kapellmester: Kenneth Hammer
Billetter: Ticketmaster.no – 815 33 133

Søndag 9. des. kl 19.00

Adventskonsert med Bodø-oktetten

Musikalsk leder Mikael Rønneberg
Inngang kr 200

Tirsdag 11. des. kl 18.00

Temakafé.

Konsert med Karoline Åseng, sopran og
Jarle Brudal, orgel/klaver
Gratis inngang

Søndag 16. des. kl 17.00 og kl 20.00

Julefred med Jardar Johansen, Kristian Krokslett
og Innstranden Sangforening
Dirigent: Ola-Kåre Mikkelsen
Inngang kr 360 / AN bonus kr 300

Lørdag 22. des. kl 19.00

Klassisk julekonsert

Marte Sand, sopran
Astri Kristine Løften, fløyte
Henrik Mathias Bechstrøm, klaver/orgel
Inngang kr 200/150

